

TÜRK DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER YOĞUN BAKIM DERNEĞİ

COVID-19 HASTALIĞI TAKİP ÖNERİLERİ

HASTANIN HASTANE İÇERİSİNDE TRANSFERİ SIRASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Öneriler

1-Genel durumu kötüleşme eğiliminde olan hastaların erken tanınması ve yoğun bakım ihtiyacı var ise erken dönemde transferinin planlanması sağlanmalıdır

Açıklama: Genel durumu kötüleşen olası/kesin COVID-19 tanılı hastaların erken tanınması, yoğun bakım ihtiyacının saptanması ve yoğun bakım öncesi yönetimi için hastane eylem planı oluşturulmalıdır. Gerekli durumlarda transport esnasındaki komplikasyon riskini azaltmak için, hasta yoğun bakıma transfer edilmeden önce güvenli havayolu sağlanmalıdır.

2-Gerekmedikçe hastaların başka bir yere taşınmasından kaçınılmalıdır

Açıklama: Olası/kesin COVID-19 tanılı hastaların bulunduğu yerden taşınarak yapılması gereken tetkiklerin ve işlemlerin hastalık seyrine ve tedavisine anlamlı katkı sağlayıp sağlamayacağı değerlendirilmeli, mutlak suretle gerekliyse yapılmalıdır. Yatak başı alternatif tetkikler (örn. ultrasonografi) teşvik edilmelidir.

3-Hasta transportunu sağlayan ekip sayı, nitelik ve ekipman olarak yeterli olmalıdır

Açıklama: Olası/kesin COVID-19 tanılı hastanın yoğun bakıma getirilmesi ve yoğun bakımdan çıkarılması esnasında ekipte en az 1 doktor, 1 hemşire ve 1 yardımcı personel bulunmalı, uygun monitorizasyon koşulları (SaO₂, nabız, kan basıncı, solunum sayısı takibi ve kullanıma hazır defibrilatör) sağlanmalıdır. Olası acil müdahale gerekliliği açısından tıbbi malzeme ve ilaçlar öncesinden kontrol edilmeli, kullanıma hazır olarak bulundurulmalıdır.

4-Tüm transport ekibi uygun maske ve diğer kişisel koruyucu ekipmanları kullanmalıdır

Açıklama: Olası/kesin COVID-19 tanılı yoğun bakım hastalarının transportunu sağlayan ekip asgari N95/FFP2 standartlarında maske, eldiven, tulum/sıvı geçirmez önlük ve gözlük/yüz koruyucu kullanmalıdır.

5 -Mekanik ventilasyon uygulanmayan hastalara cerrahi maske takılmalıdır

Açıklama: Olası/kesin COVID-19 tanılı yoğun bakım hastalarında mekanik ventilasyon uygulanmıyor ise; oksijen ihtiyacı yok veya nazal kanül ile oksijen uygulanıyorsa hastaya cerrahi maske takılmalı, daha yüksek oksijen konsantrasyonuna ihtiyaç duyuluyor ise yeniden solumaya izin vermeyen, ekshalasyon filtresinin eklenmiş olduğu rezervuarlı maskeler kullanılarak transportun sağlanması düşünülmelidir.

6-Hasta transportu sırasında mümkünse ambu maske, yüksek akışlı nazal oksijen kullanımı ve noninvaziv pozitif basınçlı ventilasyon uygulamalarından kaçınılmalıdır

Açıklama: Olası/kesin COVID-19 tanılı yoğun bakım hastalarının transportu sırasında ambu maske veya entübe hastada ambulama mutlak suretle gerekliyse ambuya viral/bakteriyel filtre takılmalıdır. Ambu maske ile havalandırma iki kişiyle ve mümkün olduğu kadar nazikçe uygulanmalıdır.

7- Entübe hastaların transportu sırasında ventilatör güç kaynağının devamlılığı ve solunum devresinin bütünlüğünün sağlanmasına dikkat edilmelidir

Açıklama: İnvaziv mekanik ventilasyon uygulanan olası/kesin COVID-19 tanılı hastaların transportu sırasında mekanik ventilatörün şarj durumunun uygunluğu öncesinden sağlanmalı, yedek batarya hazırda bulundurulmalıdır. İnspiryum ve ekspiriyum bağlantıları bulunan transport ventilatörü tercih edilmeli, inspirasyon ve ekspirasyon çıkışlarına viral/bakteriyel filtre ve solunum devresine kapalı devre aspirasyon sistemi eklenmelidir.

8-Solunum devresi bütünlüğü mutlak suretle gerekli değilse bozulmamalıdır

Açıklama: Transport esnasında solunum devresinin açılması gerektiği durumlarda ayrılan kısım geçici olarak kısa süreli klempenmeli, bağlantı sonrası klemp hızla açılmalıdır.

9-Hastanın transportu için kullanılacak rotalar önceden belirlenmelidir

TÜRK DAHİLİ VE CERRAHİ BİLİMLER YOĞUN BAKIM DERNEĞİ

COVID-19 HASTALIĞI TAKİP ÖNERİLERİ

Açıklama: Olası/kesin COVID-19 tanılı hastaların transportu sağlanmadan önce taşınacağı rota önceden belirlenmiş, gerekli güvenlik önlemleri alınmış, götürüleceği birim önceden bilgilendirilerek gerekli hazırlıkların yapılması sağlanmış olmalıdır.

10-Ölüm gerçekleşirse hazırlık ve transport organize bir şekilde gerçekleştirilmelidir

Açıklama: Olası/kesin COVID-19 tanılı hastanın ölümü sonrasında cenaze eldiven, N95/FFP2 maske, gözlük/yüz koruyucu ve sıvı geçirmez önlük kullanılarak hazırlanmalı, nakil öncesinde morg görevlileri ve cenaze sorumluları bilgilendirilmelidir.

Kaynaklar

1.Liew MF, Siow WT, Yau YW et al. Safe patient transport for COVID-19. Crit Care. 2020 18;24(1):94

2.Anesi GL, Manaker S, Finlay G et al. (2019) Coronavirus disease 2019 (COVID-19): Critical care issues *UpToDate*. Retrieved April 10, 2020 from;

<https://www.uptodate.com/contents/coronavirus-disease-2019-covid-19-critical-care-issues>

3.T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü COVID-19 (SARS-CoV-2 Enfeksiyonu) Rehberi (Bilim kurulu çalışması), 14 Nisan 2020 <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr>